Sem vložte zadání Vaší práce.

Bakalářská práce

Webová aplikace pro online web scraping

Jakub Drahoš

Katedra softwarového inženýrství Vedoucí práce: Martin Podloucký

Poděkování Doplňte, máte-li komu a za co děkovat. V opačném případě úplně odstraňte tento příkaz.

Prohlášení

Prohlašuji, že jsem předloženou práci vypracoval(a) samostatně a že jsem uvedl(a) veškeré použité informační zdroje v souladu s Metodickým pokynem o etické přípravě vysokoškolských závěrečných prací.

Beru na vědomí, že se na moji práci vztahují práva a povinnosti vyplývající ze zákona č. 121/2000 Sb., autorského zákona, ve znění pozdějších předpisů. V souladu s ust. § 46 odst. 6 tohoto zákona tímto uděluji nevýhradní oprávnění (licenci) k užití této mojí práce, a to včetně všech počítačových programů, jež jsou její součástí či přílohou, a veškeré jejich dokumentace (dále souhrnně jen "Dílo"), a to všem osobám, které si přejí Dílo užít. Tyto osoby jsou oprávněny Dílo užít jakýmkoli způsobem, který nesnižuje hodnotu Díla, a za jakýmkoli účelem (včetně užití k výdělečným účelům). Toto oprávnění je časově, teritoriálně i množstevně neomezené. Každá osoba, která využije výše uvedenou licenci, se však zavazuje udělit ke každému dílu, které vznikne (byť jen zčásti) na základě Díla, úpravou Díla, spojením Díla s jiným dílem, zařazením Díla do díla souborného či zpracováním Díla (včetně překladu), licenci alespoň ve výše uvedeném rozsahu a zároveň zpřístupnit zdrojový kód takového díla alespoň srovnatelným způsobem a ve srovnatelném rozsahu, jako je zpřístupněn zdrojový kód Díla.

České vysoké učení technické v Praze Fakulta informačních technologií

© 2019 Jakub Drahoš. Všechna práva vyhrazena.

Tato práce vznikla jako školní dílo na Českém vysokém učení technickém v Praze, Fakultě informačních technologií. Práce je chráněna právními předpisy a mezinárodními úmluvami o právu autorském a právech souvisejících s právem autorským. K jejímu užití, s výjimkou bezúplatných zákonných licencí a nad rámec oprávnění uvedených v Prohlášení na předchozí straně, je nezbytný souhlas autora.

Odkaz na tuto práci

Drahoš, Jakub. Webová aplikace pro online web scraping. Bakalářská práce. Praha: České vysoké učení technické v Praze, Fakulta informačních technologií, 2019.

Δ	bs	tr	' a	kı	H
\boldsymbol{H}	N2	LI	a	NΙ	L

V několika větách shrňte obsah a přínos této práce v češtině. Po přečtení abstraktu by se čtenář měl mít čtenář dost informací pro rozhodnutí, zda chce Vaši práci číst.

Klíčová slova Nahraď te seznamem klíčových slov v češtině oddělených čárkou.

Abstract

Sem doplňte ekvivalent abstraktu Vaší práce v angličtině.

Keywords Nahraď te seznamem klíčových slov v angličtině oddělených čárkou.

Obsah

U	vod	1
1	Cíl práce	3
2	Analýza a návrh	5
	2.1 Co je to vlastně ten web scraping?	5
	2.2 Analýza konkurence	7
	2.3 Specifikace požadavků	16
3	Realizace	17
Zá	ivěr	19
Li	teratura	21
A	Seznam použitých zkratek	23
В	Obsah přiloženého CD	25

Seznam obrázků

21	ParseHub															8
22	Octoparse															Ę.
23	WebScraper .															11
24	Dexi.io															13
25	Data Scraper															15

Úvod

Kapitola 1

Cíl práce

Cílem této práce je navržení a tvorba webové aplikace, která bude umožňovat uživatelům vytáhnout požadovaná data z libovolné stránky v reálném čase bez jakékoli nutné znalosti programování.

Hlavním specifikem aplikace bude *přehlednost a jednoduchost uživatelského* rozhraní – je klíčové, aby bylo ovládání intuitivní, rychlé a jednoduché.

Naopak v rozsahu této práce není tvorba web crawlera ani žádného jiného podobného mechanismu, který by procházel danou oblast webu.

Analýza a návrh

2.1 Co je to vlastně ten web scraping?

Web sraping (nebo také web harvesting, web data extraction) je technika získávání nejrůznějších dat z webových stránek. Nejčastěji se v tomto kontextu jedná o automatizovaný proces strojového zpracování a získávání dat, nicméně může jít i o manuální extrakci zadanou uživatelem skrze nějaký software (jako je tomu právě v našem případě). [citace z Wiki - web scraping]

Často se také v souvislosti s pojmem web scraping používá spojení web crawler (nebo také bot, spider, spiderbot). Jedná se o automatizovaný software, který systematicky prochází danou oblast webu a během toho extrahuje kýžená data. Jak již bylo řečeno v úvodu, touto částí web scrapingu se práce nebude zabývat.

2.1.1 Krátce k historii

Historie web scrapingu šahá k samým počátkům internetu (*World Wide Web*, 1989). Prvním webovým robotem, který byl vyvinut na MIT k měření velikosti webu, byl *World Wide Web Wanderer* (napsaný v jazyce *Perl*) z roku 1993. [citace z Wiki - World Wide Web Wanderer]

O něco později, v roce 2000, se ve velkém začala používat webová APIs – lidé mohli konzumovat čistá data a scraping se tak stal o hodně jednodušším.

Dalším milníkem v historii web scrapingu je rok 2004, kdy byla vydána knihovna pro parsování HTML a XML dokumentů *Beautiful Soup* pro programovací jazyk *Python*. Ta je do dnes považována za nejsofistikovanější a nejpokročilejší knihovnu pro web scraping.

Za zmínku stojí určitě i rok 2006, kdy je datován příchod vizuálního web scrapingu, tedy techniky, kdy uživatel skrze rozhraní nějaké aplikace označí klikáním myši, z kterých oblastí webové stránky chce vytáhnout data. Tímto se otevřely dveře web scrapingu pro všechny. [citace z https://www.octoparse.com/blog/web-scraping-introduction]

2.1.2 Techniky

Technik, jak z webové stránky vytáhnout data existuje mnoho, podívejme se alespoň na některé z nich:

- Vyhledávání na základě textové shody např. pomocí UNIX nástroje grep nebo regulárních výrazů
- HTML parsování základní a stále ještě nejpoužívanější technika extrakce dat. Informace jednoduše získáváme z HTML elementů, popř. pomocí tříd nebo id
- Počítačové vidění, strojové učení, zapojení umělé inteligence snaha napodobit způsob, jakým vidí a zpracovává webovou stránku člověk, něco podobného zkouší např. projekt *Diffbot*
- Vizuální web scraping jak již bylo zmíněno výše, požadovaná data se musí ručně naklikat skrze rozhraní nějaké aplikace (značně to však usnadňuje např. inteligentní hledání podobných prvků na základě prvních pár kliknutí)
- Ruční vyhledávání a stahování dat může se ukázat, že někdy je to tou nejsnažší a nejrychlejší alternativou

2.1.3 Využití web scrapingu

Podob pro uplatnění scrapování dat z webu je nespočet, a to obzvlášť v dnešní době, kdy jsme přímo zaplaveni daty (pohybujeme se v řádech Zettabajtů – 1024^7 B [citace z https://www.nodegraph.se/big-data-facts/]). Mezi ty hlavní patří:

- Získání kontaktních informací (např. e-mail) pro marketingové účely
- Indexování webových stránek (jako příklad můžeme uvést GoogleBot)
- Data mining proces hledání vzorců ve velkých datových setech [odkaz na Wiki]
- Monitorování různých proměnných (např. sledování cen nebo hodnocení produktů)
- Recyklace již někdy použitých dat za účelem vytváření "nového" obsahu
- Analýza a zpracování dat k výzkumným účelům

2.1.4 Je to vlastně legální?

To be done...

2.2 Analýza konkurence

První skupinou, na kterou můžeme při hledání na internetu narazit, jsou společnosti, které nabízejí zákazníkům kompletní péči v rámci extrakce dat. Cílí především na velké korporace, jimž postaví scrapovací nástroj přesně na míru, který poté také hostují a spravují. Zákazník tedy dostane data a o nic víc se již nemusí starat. Jako příklad můžeme jmenovat třeba ContentGrabber, Mozenda a další.

Pro nás mnohem relevantnější kategorií je konkurenční nabídku nástrojů poskytujících uživatelům rozhraní k web scrapingu. Budeme se zaměřovat pouze na takové nástroje, které nevyžadují jakoukoli znalost programování – tedy žádné knihovny, API a nástroje pro budování vlastních scraperů.

Mezi ty největší představitele patří *ParseHub, Octoparse, WebScraper, Data Scraper* a *Dexi.io.* Čtyři z nich jsou volně dostupné nástroje (které mají ale velmi omezenou funkcionalitu a pokročilejší operace se odemknou až s určitým platebním plánem – tzv. *freemium model*) a jeden poskytuje bezplatně pouze 7 denní zkušební verzi.

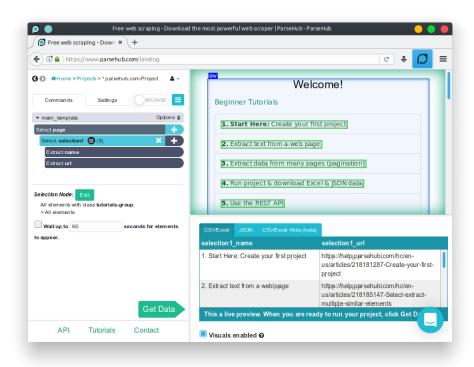
Předtím, než začneme jednotlivé nástroje porovnávat, musíme si určit nějaká kritéria, podle kterých budeme hodnotit kvalitu daného nástroje. Především nám půjde o jednoduchost používání, celkovou přehlednost a rychlost, se kterou se uživatel dostane k požadovaným datům. Také nás bude zajímat způsob výběru dat, možnosti exportu získaných dat, jak aplikace sama dokáže uživatele seznámit s používáním a také, v jaké formě se nástroj vůbec používá a jestli něčím vybočuje (ať už v pozitivním či negativním smyslu).

Pojďme se tedy na některé nástroje podívat blíže:

2.2.1 ParseHub

Výhody:

- Výběr dat jak pomocí klikání (inteligentní hledání vzorců/podobností na základě prvních dvou kliknutí), tak pomocí XPath, regulárních výrazů nebo CSS selektorů
- Aplikace obsahuje interaktivní tutoriál, který na jednoduchých příkladech ukáže, jak s nástrojem zacházet
- \bullet Možnost získání dat různými formami přes API, jako CSV/XLS, do Google Sheetsnebo do Tableau
- Různé módy kliknutí (výběr, relativní výběr, kliknutí), zooming in/out na HTML elementy – když se uživatel netrefí (nebo ani trefit nemůže) přesně na požadovaný element, lze na něj lehce přejít pomocí této funkce
- Automatická rotace IP adresy (tedy nedochází k blokování ze strany serveru)

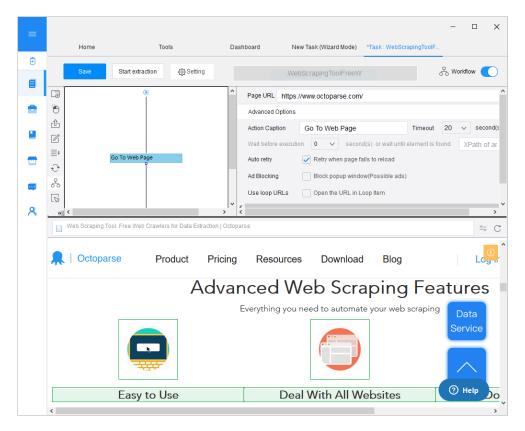

Obrázek 21: ParseHub

Nevýhody:

- Nutnost stažení aplikace (ale je zde podpora pro Windows, Linux i Mac)
- Aplikace je celkově těžkopádná, nemá moc přívětivé uživatelské rozhraní, ovládání působí nepřehledně a přehlceně na uživatele se vyvalí hodně informací a možností najednou

2.2.2 Octoparse

Obrázek 22: Octoparse

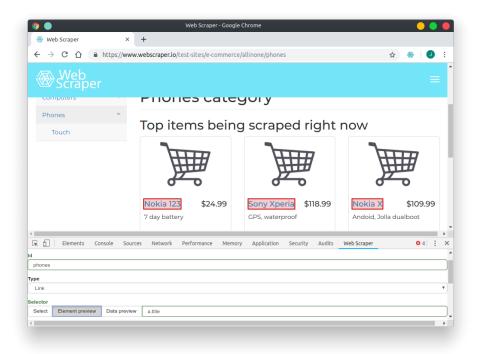
Výhody:

- Výběr dat jak pomocí klikání (inteligentní hledání vzorců/podobností na základě prvních dvou kliknutí), tak pomocí XPath nebo regulárních výrazů
- Nástroj obsahuje předpřipravené šablony, které mohou velmi urychlit práci
- Pestrá paleta možností (branch judgment, tvoření smyček apod.) dá se vytvořit téměř jakákoli logika procházení webu a extrakce dat
- Lehký způsob, jak scrapování automatizovat
- Možnost řídit tasky přes API (a získávat tak data taktéž přes API). Data jdou nahrát rovnou i do lokální databáze

Nevýhody:

- $\bullet\,$ Nutnost stažení aplikace (která je navíc pouze pro $\mathit{Windows})$
- Těžkopádné a pomalé ovládání, neintuitivní rozhraní
- Tutoriál je v podstatě nic neříkající
- Předpřipravených šablon je jenom pár a jsou velmi konkrétní

2.2.3 WebScaper

Obrázek 23: WebScraper

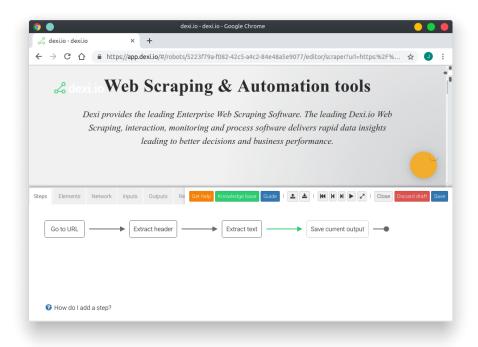
Výhody:

- Jednoduchá instalace (jedná se pouze o rozšíření do prohlížeče *Google Chrome*). Nastavování probíhá skrze vývojářskou konzoli
- Výběr dat pomocí klikání (inteligentní hledání vzorců/podobností na základě prvních dvou kliknutí)
- Tutoriály jsou formou videí jednoduché, rychlé a naprosto postačující
- Různé typy elementů, které vybíráme (text, odkaz, scroll down), takže lze celkem snadno prolézt celou stránku
- $\bullet\,$ Možnost získání dat různými formami přes API, jako CSV/XLS nebo do Dropboxu
- Klávesové zkratky při výběru elementů velmi usnadňují práci
- Možnost využít jejich cloud k automatizaci celého procesu
- Oproti konkurenci nabízí přehledné rozhraní, rychlé a jednoduché používání

Nevýhody:

- Nutnost používat *Google Chrome*, což pro některé uživatele může být překážka
- Nelze vyhledávat podle klíčových slov ani podle HTML nebo CSS, tudíž všechno se musí poctivě naklikat

2.2.4 Dexi.io

Obrázek 24: Dexi.io

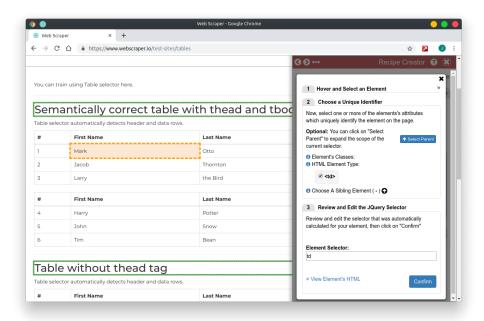
Výhody:

- Bez nutnosti stahování aplikace vše se ovládá přes webové rozhraní
- Výběr dat jak pomocí klikání (inteligentní hledání vzorců/podobností na základě prvních dvou kliknutí), tak pomocí HTML, CSS nebo textové shody
- Hodně návodů dostupných na stránkách, interaktivní rádce přímo při scrapování
- Všechny možné druhy kliknutí, takže lze lehce prolézt celou stránku
- Možnost exportovat data do CSV, JSON, Excel, získat přes API, poslat do Google Drive, Google Sheets nebo Amazon S3
- Různé módy aplikace scraping, crawler, pipes (skládání menších scrape botů) a autobot (extrahování z více stránek najednou se stejným rozložením). Možnost takto automatizovat celý proces.
- Skvělé jsou různé addony (např. na obcházení Captchy)

Nevýhody:

- Široká nabídka možností a tak chvílí trvá, než se člověk zorientuje
- Placený nástroj, zadarmo je dostupná pouze týdenní zkušební verze
- Úvodní tutoriál je velmi strohý a žádné velké seznámení s nástrojem se nekoná

2.2.5 Data Scraper

Obrázek 25: Data Scraper

Výhody:

- Jednoduchá instalace (jedná se pouze o rozšíření do prohlížeče *Google Chrome*).
- Velmi jednoduché ovládání a přehledné rozhraní
- Výběr dat probíhá pomocí klikání. Skvělé je, že klikáním se utváří JQuery selektor, který si uživatel může podle svého upravit a doladit tak drobné detaily, které by jinak nutně zahltily uživatelské rozhraní. Tedy je možné vyhledávat i podle HTML tagů, id, CSS selektorů – zkrátka vše, co umí klasické JQuery
- Různé druhy kliknutí, možnost spustit na stránce libovolný JavaScriptový kód v rámci scrapování

Nevýhody:

- Nutnost používat Google Chrome, což pro některé uživatele může být překážka
- Oproti ostatním nástrojům se může zdát velmi chudý na různé vychytávky

2.3 Specifikace požadavků

Jak jsme viděli v předchozí analýze konkurenčních nástrojů, největšími neduhy, které se prolínají napříč valnou většinou aplikací, jsou **těžkopádné uživatelské rozhraní**, **neintuitivní ovládání** a **rychlost** (nebo spíš pomalost), se kterou se uživatel dostane k požadovaným datům. Pro aplikaci, kterou se tato práce zabývá, bude klíčové se těmto nedostatkům vyhnout a nabídnout jejich přesný opak. Také jsme se přesvědedčili, že nejpříjeměnjší cestou je celou aplikaci ovládat přes webové rozhraní a **nemuset nic stahovat** a **instalovat**.

Na druhou stranu se můžeme u konkurence i inspirovat. Za vyzdvyžení stojí určitě **různé druhy výběru dat** – **klikání** přímo na stránce spolu s inteligentním hledáním podobných prvků jistě tvoří mocný mechanismus. Avšak je potřeba zajistit i ostatní způsoby výběru (jako je např. **textová shoda, HTML tagy, CSS selektory**) pro případ, kdy je pouhé klikání zdlouhavé či nevyhovující. Rovněž široký výběr způsobů exportu dat, intuitivní klávesové zkratky a zooming in/out na prvky může uživatelům zpříjemnit práci s nástrojem.

Neméně důležitou vlastností aplikace je také schopnost sebe sama kvalitně, ale svižně představit, **seznámit uživatele s používáním** a poskytnout mu alespoň pro začátek nějaké vodítko.

Kapitola 3

Realizace

Závěr

Literatura

PŘÍLOHA **A**

Seznam použitých zkratek

HTML HyperText Markup Language

XML eXtensible Markup Language

API Application Programming Interface

 $\mathbf{MIT} \ \operatorname{Massachusetts} \ \operatorname{Institute} \ \operatorname{of} \ \operatorname{Technology}$

CSS Cascading Style Sheets

 \mathbf{CSV} Comma-Separated Values

 ${f IP}$ Internet Protocol

JSON JavaScript Object Notation

XLS formát souboru používaný aplikací Microsoft Excel

PŘÍLOHA **B**

Obsah přiloženého CD

readme.txtstručný popis obsahu C	D
exe adresář se spustitelnou formou implementac	ce
src	
implzdrojové kódy implementac	ce
thesiszdrojová forma práce ve formátu LATE	X
text text prác	
thesis.pdftext práce ve formátu PD	
L thesis.pstext práce ve formátu P	$^{\circ}\mathrm{S}$